

HULP & RECHT

NA SEKSUEEL MISBRUIK IN PASTORALE RELATIES
Toetsings- en Adviescommissie

2001/003

Utrecht 15 januari 2002
uw kenmerk -
ons kenmerk H&RTAC02.003/DE/no
afdeling TAC

De hoogeerwaarde pater

onderwerp Advies i

2001/003

Zeer geachte Pater

Hierbij ontvangt u door tussenkomst van de gedelegeerde, mevrouw Mr. M.M. Lenglet, het advies van de Toetsings- en Advies Commissie in de Procedure inzake klachten van seksueel misbruik in pastorale relaties (TAC) in de zaak i

1. Inleiding

De TAC nam kennis van het door de bisschoppelijk gedelegeerde opgemaakte rapport in de klacht die werd ingediend door mevrouw i tegen Pater i.

Bij de bespreking van deze klacht in de TAC op 19 december 2001 was – conform art. 5.6. van de Procedure – Pater i aanwezig. Pater i was in het bezit van het dossier in deze zaak.

2. Hetgeen wordt gevorderd

In het klaagschrift van 12 juli 2001 formuleert klagster haar vorderingen als volgt:

1. De kerk moet weten dat dit gebeurd is.
2. Ik wil een uitspraak van de kerk dat het handelen van pastoor i als seksueel misbruik wordt erkend.
3. Gezien het huidige gedrag van pater i, dient hij te verhuizen. Hij dient naar een woonplaats ver van ons gezin buiten het Aartsbisdom i te vertrekken.
4. Pater i dient als (voormalig) pastor op zijn zwijgplicht gewezen te worden en dient mijn privacy en gezinsleven te respecteren. Hij moet er op gewezen worden, dat door geruchten over mij te verspreiden hij de pastorale beroepsethiek schendt. Dit verzoek is gerechtvaardigd, omdat dit handelen van pater i direct met het door mij geleden seksueel misbruik samenhangt.
5. Ik wens vergoedingen voor de kosten van de gespecialiseerde gezinszorg die wij nu nodig hebben.

3. Een samenvatting van de gestelde feiten

Klaagster is thans 31 jaar oud. Zij ontmoette aangeklaagde toen zij ongeveer vijf jaar oud was. Aangeklaagde kreeg toen een relatie met klagsters moeder, die hij had leren kennen in het ziekenhuis waar hij als pastor kwam toen zij daar opgenomen was.

Aanvankelijk logeerde het gezin in de weekeinden bij aangeklaagde in de pastorie in Vriezenveen en kwam aangeklaagde gedurende de week geregeld bij het gezin

bezoekadres
Biltstraat 121
adres
Postbus 13049
3507 LA Utrecht

telefoon
030 232 69 36

fax
030 230 70 98

email
DoryE@rkk.nl

homepage
katholiek nederland.nl

logeren. Later – toen aangeklaagde werd benoemd in – verhuisde het gezin mee en trok bij aangeklaagde in.

Klaagster stelt dat aangeklaagde zich schuldig maakte aan seksueel grensoverschrijdend gedrag. Klaagster noemt: het poederen van haar rug, het kijken van aangeklaagde en klaagsters moeder naar het dansen van klaagster in haar ondergoed, het naar bed brengen en eenmaal het de hand leggen op klaagsters billen.

Dit gedrag heeft in de beleving van klaagster ernstige consequenties. Het ontbreekt haar aan vertrouwen in anderen, zij is erg zwaarmoedig en deed enkele malen een suïcidepoging.

Voorts stelt klaagster dat aangeklaagde geruchten over haar persoon verspreidt en haar daarmee in diskrediet brengt bij anderen.

Aangeklaagde ontkent de feiten niet, maar reduceert de door klaagster gestelde seksuele handelingen tot beweringen van een psychisch zieke vrouw die onschuldige handelingen verkeerd interpreteert. Ten aanzien van het verspreiden van geruchten erkent aangeklaagde dat het voorkomt dat hij - door de geruchten die klaagster over hem en haar moeder verspreidt - genoodzaakt is zijn mening te geven. Hij zegt dit te doen uit zelfbescherming.

4. De procedure en de ontvankelijkheid

Klaagster wendde zich tot de juridisch adviseur, de heer Mr. Dr. A.P.M. Meijers. Deze zond de klacht in juli 2001 naar de gedelegeerde, mevrouw Mr. M.M. Lenglet. Deze informeerde de ordinaris en Kardinaal .

Op 22 augustus 2001 had de gedelegeerde een gesprek met klaagster. Op 26 september 2001 had de gedelegeerde een gesprek met aangeklaagde. Tenslotte hoorde de gedelegeerde op 21 november 2001 mevrouw en mevrouw , respectievelijk vriendin en moeder van klaagster. Tenslotte zond de gedelegeerde op 12 december 2001 haar rapportage aan de TAC.

De TAC heeft voorzover zij dit heeft kunnen nagaan, vastgesteld:

- dat de desbetreffende procedureregels door de gedelegeerde zorgvuldig zijn gevolgd;
- dat van een beletsel voor de ontvankelijkheid van de klacht niet is gebleken.

5. De beoordeling door de gedelegeerde

De gedelegeerde acht de klacht gegrond, zowel wat betreft het pastorale karakter van de relatie als wat betreft het grensoverschrijdend gedrag.

Ten aanzien van de eisen is de gedelegeerde van mening:

"Aan de eerste eis zal worden tegemoetgekomen door de adviezen van de gedelegeerde en van de TAC te doen toekomen aan zowel de ordinaris als aan de kardinaal, gezien diens betrokkenheid bij deze zaak.

De gegrond verklaring van de klacht is de erkenning van het feit dat het handelen van pastor gezien wordt als seksueel misbruik. De betrokken kerkelijke overheid zou verzocht moeten worden deze erkenning te onderschrijven.

Ten aanzien van de derde eis omtrent de verhuizing zij het volgende opgemerkt: hoezeer de onderlinge verhouding van klaagster met aangeklaagde hierbij ook gebaat zou kunnen zijn, de feiten en omstandigheden een inwilliging hiervan onvoldoende rechtvaardigen.

Ten aanzien van de vierde eis het volgende: Zoals hierboven reeds gemeld, is gedurende het onderzoek gebleken, dat ook de moeder van klaagster een niet onaanzienlijke rol speelt met name in de verspreiding van de brieven, zoals geschetst. Dit zo zijnde moet niettemin zonneklaar zijn dat aangeklaagde zich dient te onthouden van het verspreiden van brieven, door wie ook geschreven,

betreffende de gemoedstoestand van klaagster en betreffende het feitencomplex, waar deze procedure betrekking op heeft.

Het verzoek tot financiële vergoeding zal niet worden gehonoreerd, omdat weliswaar de klacht gegrond is verklaard, maar het niet zo is dat de huidige situatie van klaagster alleen te wijten valt aan de handelwijze van aangeklaagde destijds."

6. De beoordeling door de TAC

De TAC onderschrijft het oordeel van de gedelegeerde voor wat betreft de pastorale relatie. Ten aanzien van het seksueel misbruik plaatst de TAC enkele kanttekeningen:

Aangeklaagde ging voorbij aan zijn pastorale verantwoordelijkheid voor klaagster en heeft zich in deze niet professioneel opgesteld.

Hij was op de hoogte van de ziektegeschiedenis van de moeder van klaagster. Niettemin liet hij het gezin bij zich intrekken. Daarmee ontstond een afhankelijkheidsrelatie. Hij had zich rekenschap moeten geven van de consequenties voor de kinderen in het gezin van een vriendschapsrelatie met de moeder en de daarmee samenhangende vaderrol.

Aangeklaagde heeft niet adequaat gereageerd op de psychische en emotionele problemen van klaagster; integendeel hij werkte mee aan de omstandigheden die deze versterkten. Klaagster was in een uitermate kwetsbare positie. Zij had een echtscheiding en suïcidaal gedrag van haar moeder meegemaakt en moest vervolgens ervaren dat de pastorale relatie van aangeklaagde met haar moeder veranderde in een steeds meer intieme vriendschapsrelatie, waarbij "de pastoor" naar klaagster toe een vaderrol op zich nam.

Aangeklaagde had zich dienen te realiseren dat door een intieme relatie aan te gaan met de moeder, zijn relatie met klaagster in een voor klaagster ondoorzichtige, geseksualiseerde context zou kunnen geraten.

De pastorale relatie, de intieme relatie van aangeklaagde met klaagsters moeder en de ervaring van klaagster dat zij seksueel werd misbruikt, staan in nauwe relatie tot elkaar.

Op grond van de feiten stelt de TAC vast dat aangeklaagde zich in een pastorale relatie heeft schuldig gemaakt aan grensoverschrijdend laakbaar gedrag, met levenslange gevolgen voor klaagster.

7. Het advies van de TAC

De TAC adviseert

- aangeklaagde nadrukkelijk te confronteren met de consequenties van zijn gedrag, zowel voor klaagster als voor de parochiegemeenschap;
- de eisen van klaagster te honoreren conform het advies van de gedelegeerde en het oordeel van de TAC met betrekking tot het onder 2 door klaagster gevorderde;
- klaagster binnen de grenzen van het mogelijke te begeleiden in de verwerking van hetgeen haar is aangedaan.

Tenslotte merkt de TAC op dat - hoewel de feiten daartoe onvoldoende aanleiding geven - de orde, het geheel overziende en mede omwille van de geloofsgemeenschap, aangeklaagde ertoe zou kunnen bewegen zich elders te vestigen.

Uw reactie over de afhandeling van deze zaak ziet de TAC met belangstelling tegemoet.

In het vertrouwen u hiermee van dienst te zijn, tekenen,

Mr. W.C.E. Hammerstein-Schoonderwoerd
waarnemend voorzitter

Th.A.J.M. Elie,
ambtelijk secretaris

c.c. ZHE Adrianus Kardinaal Simonis